

***Plan Odnowy
Miejscowości Wolbórz
Na lata 2008-2015***

Wolbórz 2009

SPIS TREŚCI

1. Wstęp i charakterystyka miejscowości.....	3
2. Zarys historii Wolborza	4
3. Analiza zasobów miejscowości.....	5
4. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości	11
5. Analiza SWOT	25
6. Wizja rozwoju miejscowości.....	26
7. Opis, cele i koszty planowanych przedsięwzięć.....	27
8. Harmonogram wdrażania planu na lata 2008-2015	29
9. Plan miejscowości Wolbórz.....	30
10. Zdjęcie centrum miejscowości Wolbórz- Plac Jagiełły.....	31

1. WSTĘP I CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Celem Planu Odnowy Miejscowości Wolbórz, na lata 2009-2015 jest nakreślenie kierunków rozwoju, ochrony i wykorzystania wiejskiego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem walorów przyrodniczo - krajobrazowych wsi. Środkiem i celem Planu jest mobilizacja lokalnych społeczności i wyzwolenie aktywności do działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi.

Ważne jest podniesienie i wzbogacenie atrakcyjności turystycznej gminy oraz poprawa jej wizerunku poprzez właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennego produktu turystycznego. Miejscowość Wolbórz jest siedzibą gminy. Położona jest przy trasie szybkiego ruchu – drodze krajowej Nr 8 pomiędzy Piotrkowem Trybunalskim, a Tomaszowem Mazowieckim (w odległości ok.14 km od Piotrkowa Trybunalskiego i Tomaszowa Mazowieckiego, ok. 50 km. od Łodzi i ok. 135km. od Warszawy).

Centrum administracji i usług podstawowych gminy mieści się w Wolborzu. Sołectwo Wolbórz zamieszkuje 2269 osób na powierzchni 1640,12 ha. Zabudowa miejscowości na charakter ciągły na przestrzeni 27 ulic. Miejscowość jest całkowicie zwodociągowana i zgazyfikowana. Posiada kanalizację sanitarną i deszczową. Przez Wolbórz przepływają 2 rzeki Wolbórka i Moszczanka.

W samym centrum miejscowości usytuowany jest rynek- Plac Jagiełły, którego centralną budowlą jest kościół św. Mikołaja bpa. Wokół kościoła od wschodu i zachodu znajdują się skwery. Na jednym z nich usytuowany jest pomnik Andrzeja Frycza Modrzewskiego- wieszczka kultury polskiej, który urodził się w Wolborzu, a po studiach pełnił przez blisko 20 lat funkcję wójta wolborskiego Skwer wokół pomnika jest głównym i centralnym miejscem spotkań mieszkańców i uroczystości gminnych. Plac Jagiełły otoczony jest również najważniejszymi budynkami administracyjnymi, takimi jak: Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, budynkami Parafii Rzymskokatolickiej, domami handlowymi i punktami usługowymi. Usytuowany jest tu również przystanek autobusowy. Na ulicach odchodzących bezpośrednio od rynku znajdują się : Komisariat Policji, Przedszkole Samorządowe Gminny Ośrodek Kultury, Pożarnicze Centrum Historyczno-Edukacyjne Ziemi Łódzkiej, Ochotnicza Straż Pożarna, Urząd Pocztowy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Zdrowia, Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół - Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego. mieszczące się w Pałacu Biskupów Kujawskich z XVIII w.

2. ZARYS HISTORII WOLBORZA

Wolbórz jest jedną z najstarszych miejscowości w Polsce, przeżywał w swej historii różne okresy

- dynamicznego rozwoju oraz stagnacji i upadku.

Na terenie dzisiejszego Wolborza istnieją ślady osadnictwa ludzkiego sprzed 4 tysięcy lat. Pierwsza historyczna wzmianka pochodzi z 1065 roku. Wolbórz był wtedy czołem opola, a następnie ośrodkiem kasztelani, która w XII wieku przeszła w posiadanie biskupstwa kujawsko-pomorskiego we Włocławku (Wolbórz stał się drugą siedzibą biskupów kujawskich). Przez Wolbórz przebiegał "bursztynowy" szlak komunikacyjny na trasie: Gdańsk-Lęczycza- Wolbórz-Piotrków i dalej do Krakowa. W Średniowieczu przez Wolbórz przebiegał prowadzący z Litwy i Mazowsza do Małopolski i Wielkopolski „litewski” szlak komunikacyjny. Wolbórz prawa miejskie otrzymał w XIII wieku (1273 rok) i od tego czasu aż do XVI wieku nastąpił największy rozwój Wolborza (rolnictwo, oświata, handel, rzemiosło - ośrodek produkcji sukna).

W rozwidleniu rzeki Moszczanki wybudowany został zamek, powstały kościoły i ratusz. W zamku wolborskim przebywali słynni władcy: Władysław Jagiełło, Zygmunt August, Władysław IV, Jan Kazimierz, Michał Korybut Wiśniowiecki, Jan III Sobieski i Stanisław August Poniatowski. Z Wolborza wywodzi się m.in. ksiądz Jędrzej Kitowicz - kantor kolegiaty wolborskiej, który w "Opisie obyczajów" barwnie przedstawił opis dygnitarzy państwowych i kościelnych przebywających na zamku wolborskim, jadąc na sejm do Piotrkowa. Z tym okresem związana jest również postać Andrzeja Frycza Modrzewskiego, który urodził się w Wolborzu, a po studiach pełnił przez blisko 20 lat funkcję wójta wolborskiego. W 1544 roku kościół św. Mikołaja podniesiono do godności kolegiaty, w mieście istniało wtedy jeszcze pięć innych kościołów. W XVI wieku Wolbórz należał do największych miast ówczesnego województwa sieradzkiego i łęczyckiego, liczył ok. 4000 mieszkańców, działało tu ponad 260 rzemieślników, istniały 3 szpitale, 400 domów, ratusz miejski i zamek biskupi z włoskim ogrodem i zwierzyńcem.

Od XVII wieku po zniszczeniach najazdu szwedzkiego, licznych pożarach, epidemiach następuje powolny upadek miasta. W 1870 roku dekretem władz carskich Wolbórz traci prawa miejskie, a siedziba władz gminy przeniesiona zostaje na pewien czas do Bogusławic. Lata następne aż do czasu uzyskania niepodległości były okresem stagnacji. Ożywienie gospodarcze nastąpiło dopiero w okresie międzywojennym - porządkowano zabudowę Wolborza, zbudowano niektóre obiekty użyteczności publicznej (Dom Miejski zwany Społecznym, szkoła podstawowa) oraz drogi. W 1938 roku uruchomiono Chrześcijańską Spółkę Wełniarską „Runo”. W latach 1939-1945 teren gminy był miejscem aktywnego ruchu partyzanckiego, jak również działalności na rzecz polskości - tajne nauczanie. Po wojnie mieszkańcy przystąpili do odbudowy, nastąpił dalszy rozwój Wolborza. Wybudowano wówczas nowe budynki dla: ośrodka zdrowia z izbą porodową, urzędu pocztowego, Gromadzkiej Rady Narodowej, Ochotniczej Straży Pożarnej, Domu Kultury, lecznicy dla zwierząt i przedszkola. Od 1973 roku Wolbórz pełni rolę wsi gminnej. W 1993 roku Wolbórz odzyskał swój herb, który przedstawia w polu tarczy koloru czerwonego białą oblankowaną wieżę z gankami. Wejście i okna mają barwę czarną. Wieża i ganki porośnięte stromym dachem, a dach wieży dodatkowo wieńczy złota kula. Na dachach umieszczone są białe chorągiewki.

Mimo licznych zniszczeń ocalały obiekty architektury sakralnej stanowiące dziś chlubę Wolborza i gminy. Do najcenniejszych zabytków Wolborza należy Zespół Pałacowo-Parkowy z XVIII wieku oraz układ urbanistyczny miejscowości kształtowany począwszy od XIII wieku w widłach rzek Wolbórki i Moszczanki.

3. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI WOLBÓRZ

3.1. Informacje ogólne

Gmina Wolbórz administracyjnie jest jedną z 11-stu gmin powiatu piotrkowskiego, który znajduje się w województwie łódzkim. Sołectwo Wolbórz jest jednym z 22 sołectw należących do Gminy Wolbórz, która położona jest w środkowej części Polski. Powierzchnia sołectwa wynosi 1762,1728 ha.

Miejscowość Wolbórz położona jest przy trasie szybkiego ruchu – drodze krajowej Nr 8 pomiędzy Piotrkowem Trybunalskim, a Tomaszowem Mazowieckim (w odległości 16 km od Piotrkowa Trybunalskiego i 14 km od Tomaszowa Mazowieckiego). Graniczy z następującymi sołectwami: Bogusławice, Świątniki, Młynary, Psary Witowskie, Psary Lechawa, Polichno, Żarnowica, Młoszów, Stanisławów i Studzianki.

Sołectwo Wolbórz zamieszkuje 2334 osoby, w tym miejscowość Wolbórz 2279 mieszkańców oraz Krzykowie 55 mieszkańców.

W Wolborzu mieszczą się następujące instytucje: Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, Urząd Pocztowy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i punkt konsultacyjny, Gminny Ośrodek Kultury, Pożarnicze Centrum Historyczno Edukacyjne Ziemi Łódzkiej, Ośrodek Zdrowia, Komisariat Policji, Publiczna Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum, Przedszkole Samorządowe, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

3.2. Środowisko przyrodnicze

Krajobraz sołectwa Wolbórz jest równinny. Na terenie Wolborza istnieją obszary i obiekty cenne przyrodniczo, które zostały objęte ochroną prawną. Należą do nich: aleja 20 lip drobnolistnych oraz park przy Zespole Pałacowym Biskupów Kujawskich. W pobliżu Wolborza znajdują się również zabytkowe parki podworskie: w Bogusławicach i Lubiadowie (wpisane do rejestru zabytków).

Przez sołectwo przepływają trzy rzeki: Wolbórka (lewobrzeżny dopływ Pilicy), Moszczanka (dopływ Wolbórki) oraz Goleszanka (dopływ Moszczanki).

Na obszarze wsi gleby odznaczają się dużym zróżnicowaniem. Na dnach dolin rzecznych występują gleby mułowo-bagienne, zawierające znaczny procent części organicznych. Wysoczyzny pokryte są glebami wytworzonymi z glin zwałowych oraz piasków naglinionych. W obrębie gleb wytworzonych z glin zwałowych występują, w postaci płatów gleby bielcowe odznaczające się różnym stopniem spiaszczenia (gleby średnie i słabe). W podłożu występują utwory górnokredowe, takie jak wapienie i margle, które przykryte są utworami trzecio i czwartorzędowymi. Są to głównie piaski różnoziarniste przykryte warstwą gliny piaszczystej.

3.3. Sfera społeczna

Ludność

Wieś gminną Wolbórz zamieszkuje 2269 mieszkańców, w tym 1848 osób w wieku powyżej 18 lat, co stanowi około 81% ogółu mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 129 osób na 1 km². Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców Wolborza jest: praca zarobkowa w istniejących zakładach na terenie gminy oraz poza

gminą, własna działalność usługowo-handlowa i rolnictwo. Do największych pracodawców zaliczyć można: Formaplan Polska Sp. z o.o., FM Logistic, Huta Szkła „Finezja”, Partner Logistic, centrum logistyczne Auchan, ZSRCKU oraz Urząd Gminy wraz z placówkami oświatowymi.

Struktura bezrobocia na terenie gminy przedstawia się następująco: (wg stanu na 31.12.2007 roku):

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 253 osób, w tym 41 osób z prawem do zasiłku.
- około 41 % ogółu bezrobotnych stanowią kobiety;
- 75% bezrobotnych na terenie gminy to osoby w wieku 18-50 lat.

Oświata

Na terenie Wolborza funkcjonuje Publiczne Gimnazjum, Szkoła Podstawowa oraz Przedszkole Samorządowe. Szkolnictwo średnie reprezentuje Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, mieszczący się w Pałacu Biskupów Kujawskich.

W Zespole Szkół RCKU młodzież ma możliwość kształcenia w następujących szkołach dziennych: Liceum Ogólnokształcące, Technikum Informatyczne, Technikum Samochodowe, Technikum Hodowli Koni, Technikum Technologii Żywności, Technikum i Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz wieczorowych (Policealne Studium Zawodowe i 3-letnie Uzupełniające Technikum dla Dorosłych).

W roku szkolnym 2007/2008 do woliborskich szkół uczęszcza 974 uczniów, w tym:

- Szkoła Podstawowa: 253 uczniów
- Gimnazjum Publiczne: 279 uczniów
- Zespół Szkół RCKU: 442 uczniów

Baza lokalowa szkół w Wolborzu kształtuje się następująco:

a) SP Wolbórz:

- 13 sal dydaktycznych,
- 354 miejsca dydaktyczne,
- pow. użytkowa ok. 700 mkw.,
- 1 sala gimnastyczna o pow. 54 mkw.

b) Gimnazjum Publiczne:

- 15 sal dydaktycznych
- 377 miejsc dydaktycznych
- pow. użytkowa – 2136 mkw.
- 1 sala gimnastyczna o pow. 1765 mkw.

c) Zespół Szkół RCKU:

- 24 sale dydaktyczne
- 960 miejsc dydaktycznych
- pow. użytkowa – 11034 mkw.
- 1 sala gimnastyczna o pow. 291 mkw.

Służba zdrowia

W miejscowości Wolbórz funkcjonuje Ośrodek Zdrowia, w którym mieści się poradnia dla dorosłych, pediatryczna i stomatologiczna. W ośrodku wykonywane są szczepienia dla dzieci i zabiegi iniekcyjne.

W piwnicach budynku Ośrodka Zdrowia mieszczą się pomieszczenia przystosowane do spotkań grupy AA.

W 2005 roku przystosowano i zaadoptowano piętro budynku na pomieszczenia dla potrzeb Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i świetlicy środowiskowej.

Bezpieczeństwo publiczne

W Wolborzu znajduje się Komisariat Policji, obsługujący terytorialnie obszar całej gminy Wolbórz.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie sołectwa funkcjonuje jedna z 14 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej działających na terenie gminy Wolbórz. Od 1995 roku jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Wolborzu jest włączona do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Strażacy nie tylko gaszą pożary, ale również uczestniczą w likwidacji skutków kolizji drogowych, klęsk żywiołowych i innych zagrożeń oraz organizują życie sportowe, kulturalne, pracują społecznie i wzorowo reprezentują Wolbórz i całą gminę.

Straż pożarna cieszy się w Wolborzu ogromnym uznaniem, szacunkiem i poparciem społeczeństwa, kościoła, instytucji, organizacji i zakładów pracy. Przy OSP działa Orkiestra Dęta, która z dużym powodzeniem obsługuje wszystkie uroczystości strażackie, kościelne i gminne.

W 2005 roku OSP w Wolborzu obchodziła 200-lecie swojej działalności. W mieszczącym się w Wolborzu Pożarniczym Centrum Historyczno-Edukacyjnym Ziemi Łódzkiej, jednostka posiada liczne dokumenty, przedmioty, narzędzia oraz sprzęt pochodzący z XIX i XX wieku, przedstawiające bezcenną wartość historyczną.

Kultura

Funkcje upowszechniania kultury na terenie gminy prowadzi Gminny Ośrodek Kultury. Mieści się w nim Gminna Biblioteka Publiczna, mająca swoje filie w Goleszach i Polichnie (istnieją również biblioteki przy szkołach) oraz kawiarenka internetowa. Przy GOK działają zespoły amatorskiego ruchu artystycznego, m.in. Dziecięcy Zespół Tańca Ludowego „Proseniacy”, Amatorska Grupa Teatralna JAMA, Formacja Taneczna „ASTER”, Wokalny Zespół Ludowy „Nad Wolbórką”, Zespół Pieśni i Tańca „Wolborzanie”, ponadto prowadzone są również koła zainteresowań, tj. koło plastyczne rękodzieła artystycznego, filmowe, fotograficzne oraz nauka gry na instrumentach muzycznych.

Przy GOK funkcjonują również: Wolborskie Towarzystwo Kultury i Turystyki, Klub Seniora „Uśmiech”, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych, Koło Gospodyń Wiejskich, TKKF „Sportowiec”. Ponadto w Wolborzu istnieje także Wspólnota Gruntowo-Leśna, koło łowieckie i wędkarskie, funkcjonuje Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy oraz Orkiestra Dęta, Bractwo Świętej Trójcy i Chór Parafialny „Cantate Deo”.

W Wolborzu aktywnie działa również społeczna organizacja o nazwie Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza, której celem jest kultywowanie tradycji, prowadzenie badań nad przyszłością gminy, upowszechnianie wiedzy o historii i teraźniejszości, a także troska o zabytki i estetykę miejscowości.

Ponadto od 2007 roku funkcjonuje w Wolborzu Pożarnicze Centrum Historyczno Edukacyjne Ziemi Łódzkiej. Zgromadzone są w nim eksponaty związane z ruchem strażackim na ziemi wolborskiej, tj. wozy bojowe, umundurowanie, uzbrojenie, odznaczenia, archiwalne fotografie. Oprócz eksponatów związanych z pożarnictwem przedstawionych w PCHE Ziemi Łódzkiej, w mieszczącej się obok Izbie Muzealnej

im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego funkcjonuje wystawa eksponatów z zakresu archiwistyki, numizmatyki, archeologii i regionu.

Na terenie Wolborza od 1921 roku działa Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec”, które ma znaczące osiągnięcia w propagowaniu sportu. Towarzystwo zarządza stadionem sportowym, który latem jest także do dyspozycji mieszkańców gminy.

Poza TS „Szczerbiec” młodzież ma możliwość realizowania swoich zainteresowań sportowych w Ludowym Międzyszkolnym Klubie Sportowym LUMKS, zwłaszcza w sekcjach piłki ręcznej i piłki siatkowej. Na potrzeby społeczeństwa, a zwłaszcza młodzieży szkolnej pozostaje także nowoczesna, pełnowymiarowa hala sportowa, zlokalizowana przy Publicznym Gimnazjum w Wolborzu.

Dziedzictwo historyczne i religijne

Dziedzictwem bogatej przeszłości gminy są stosunkowo liczne zabytki budownictwa skoncentrowane przede wszystkim w Wolborzu.

Główne obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie miejscowości Wolbórz:

- układ urbanistyczny kształtowany poczynsz od XIII wieku w widłach rzeki Wolbórki i Moszczanki;
- zespół pałacowy dawnej rezydencji biskupów kujawskich z 1773 roku zaprojektowany przez architekta Franciszka Placidi. Zespół obejmuje budynek pałacowy w stylu późnego baroku, dwie oficyny pałacowe oraz dwa pawilony. Mocno zdewastowany po konfiskacie dóbr biskupich (był m.in. przeznaczony na koszary i schronisko dla inwalidów wojennych) został pieczołowicie odrestaurowany w latach 1950-1961 stanowiąc najbardziej okazały akcent architektoniczny Wolborza. Do pałacu przylega obszerny park założony w stylu barokowym z cennym drzewostanem. Aktualnie zespół pałacowy jest siedzibą Zespołu Szkół Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.
- kościół parafialny p.w. św. Mikołaja pochodzący z XV wieku, wielokrotnie przebudowywany m.in. w XVIII wieku przez architekta Franciszka Placidi, z wieżą zwieńczoną barokowym hełmem. W kościele zachowały się liczne obiekty liturgiczne, a także obrazy pędzla Franciszka Smuglewicza;
- kaplica cmentarna p.w. św. Anny w Wolborzu z XIX wieku
- kaplica p.w. św. Rocha przy ul. Warszawskiej, usytuowana przy moście na rzece Wolbórze pochodząca z XIX wieku
- zabytki techniki - drewniany zbożowy młyn wodny na rzece Moszczance z XIX w.
- stanowiska archeologiczne podlegające ochronie konserwatorskiej
- Miejsca Pamięci Narodowej:
 - Pomnik upamiętniający walczących za ojczyznę w latach 1943/44, rozstrzelanych w Pieńkach Karlińskich i innych miejscach (cmentarz rzymskokatolicki)
 - Mogiła żołnierzy poległych w czasie I-szej wojny światowej w 1914 r. (cmentarz rzymskokatolicki)
 - Pomnik pułkownika Ludwika Glazera (cmentarz rzymskokatolicki)
 - Obelisk poległych we wrześniu 1939 roku (cmentarz rzymskokatolicki)
 - Tablice upamiętniające wydarzenia historyczne (Kościół p.w. św. Mikołaja)
 - Pomnik Andrzeja Frycza Modrzewskiego w parku na Placu Wł. Jagiełły
 - Kapliczka na Placu Stefana Siniarskiego

- Kapliczka „Stefana Czarnieckiego”, zwana także „szwedzką”, która usytuowana jest u zbiegu ulic Grunwaldzkiej i Czarnieckiego. Kształt kapliczki wskazuje na jej XVIII-wieczne pochodzenie. Według tradycji została wybudowana dla upamiętnienia zwycięskiej potyczki stoczonej przez Polaków ze Szwedami w 1656 roku pod Wolborzem. W 1969 roku kapliczka została odnowiona staraniem Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza;
- Pomnik „Dwa Miecze” na dziedzińcu pałacu biskupów – obecnie ZSRCKU
 - cmentarz rzymskokatolicki w Wolborzu.

W Wolborzu odbywają się corocznie następujące uroczystości religijne i imprezy kulturalne:

- obchody świąt państwowych (uroczystości 3 Maja, 11 listopada)
- uroczystości odpustowe św. Mikołaja (6 grudnia);
- uroczystości odpustowe św. Rocha (16 sierpnia);
- uroczystości św. Anny (26 lipca);
- obchody święta strażackiego św. Floriana (4 maja);
- obchody świąt kościelnych: Boże Ciało, Zielone Świątki;
- Przegląd pieśni maryjnych (maj)
- obchody związane z Nocą Świętojańską (23 czerwca);
- Letnie Koncerty w kościele parafialnym pw. św. Mikołaja,

a także:

- Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze;
- Dni Wolborza (czerwiec);
- Rajd rowerowy BIKE ORIENT (czerwiec/ lipiec)
- Festiwal Gorących Serc im. Waldemara Goszczka (grudzień);

Zaopatrzenie w wodę

System wodociągowy zasilany jest z ujęcia wody zlokalizowanego na terenie Wolborza. Wodociąg „Wolbórz” o długości sieci 14,4 km doprowadza wodę do 595 przyłączy.

Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie wsi Wolbórz funkcjonuje oczyszczalnia biologiczno-mechaniczna z podwyższonym usuwaniem biogenów o przepustowości 500 m³/dobę. Do oczyszczalni przyjmowane są ścieki kanalizacyjne oraz dowożone wozami asenizacyjnymi. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Wolborza wynosi 16,3 km, do której przyłączonych jest 585 gospodarstw i posesji. Miejscowość skanalizowana jest w 98%.

Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie Wolborza od 2001 roku prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło białe, szkło kolorowe, makulatura i tworzywa sztuczne - opakowania).

Organizacją i wykonaniem usług odbioru odpadów na terenie całej gminy Wolbórz zajmuje się Spółdzielnia AGROMEL, na podstawie zawartych indywidualnie umów z mieszkańcami gminy. Odpady transportowane są na składowisko w Młynarach, którego właścicielem jest Gmina Wolbórz (zarządzającym składowiskiem jest firma KOM-WOL Sp. z o.o. z Wolborza). Jednostkami zajmującymi się odbiorem surowców wtórnych z terenu gminy są: JUKO z Piotrkowa Trybunalskiego (odbiór stłuczki szklanej) i EKOSYSTEM z Woli Krzysztoporskiej (odbiór tworzyw sztucznych).

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zaopatrzenie w energię elektryczną Wolborza oraz całej gminy zapewniają cztery linie napowietrzne, każda o napięciu 15 kV, wyprowadzane ze stacji GPZ 110/15 kV. Aktualna sieć rozdzielcza 15 kV gminy pokrywa jej zapotrzebowanie na energię elektryczną. Dla nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe, letniskowe, przemysłowe wraz z usługami planowana jest budowa odpowiedniej ilości stacji transformatorowych 15/0,4 kV oraz zasilających je linii 15 kV.

Telekomunikacja

Aktualne potrzeby telekomunikacyjne Wolborza oraz gminy zaspokajane są w oparciu o istniejący w Piotrkowie Trybunalskim węzeł telekomunikacyjny, główne przewodowe połączenie telekomunikacyjne relacji Piotrków – Tomaszów (światłowód) i Tomaszów – Łódź (światłowód) oraz lokalną centralę telefoniczną łączącą się z abonentami.

Teren Wolborza obejmują również swoim zasięgiem operatorzy telefonii komórkowej. Na terenie miejscowości Wolbórz zlokalizowane są dwa maszty telefonii komórkowej.

System komunikacyjny

Przez teren sołectwa Wolbórz przebiega droga krajowa Nr 8 relacji Warszawa - Wrocław, drogi powiatowe: Wolbórz - Baby - Łódź, Wolbórz - Ujazd - Łódź - Skierniewice, Wolbórz - Lubiaszów Nowy - Sulejów, Wolbórz – Moszczenica, drogi gminne: Wolbórz - Zwierzyniec - Modrzewek - Młoszów, Wolbórz Zwierzyniec - Modrzewek - Modrzewek Kolonia - Apolonka oraz ulice na terenie miejscowości Wolbórz.

3.4. Sfera gospodarcza

Gospodarka i rolnictwo

Gmina Wolbórz jest gminą rolniczą z coraz bardziej rozwijającą się funkcją rekreacyjno-letniskową. Większość mieszkańców Wolborza nie utrzymuje się z rolnictwa. Źródłem ich utrzymania jest praca w sferze produkcyjno-usługowej. Miejscowość Wolbórz pełni funkcje wsi gminnej, grupującej wszystkie najważniejsze usługi.

Na terenie Wolborza zlokalizowane są następujące zakłady pracy: Formaplan Polska Sp. z o.o., centra logistyczne: Partner Logistic, FM Logistic, Auchan, Huta Szkła Gospodarczego i Artystycznego „Finezja”, Spółdzielnia AGROMEL, Urząd Gminy wraz z placówkami oświatowymi oraz Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego.

IV. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI WOLBÓRZ

Kluczowe obszary problemowe	Analiza <i>Co jest?</i>	Diagnoza <i>Jak jest?</i>	Plan <i>Jak ma być?</i>	Programy <i>Co? W jaki sposób?</i>	Projekty <i>Co konkretnie?</i>
1. Co wyróżnia?	- Zabytkowe obiekty kulturowe: * Zespół Pałacowy Biskupów Kujawskich wraz z zabytkowym parkiem w stylu barokowym * Kościół Parafialny p.w. św. Mikołaja * Kaplica cmentarna p.w. św. Anny * Kaplica p.w. św. Rocha * Miejsca Pamięci Narodowej - Walory krajobrazowo-turystyczne - Atrakcyjne położenie geograficzne w centrum Polski przy trasie szybkiego ruchu (droga krajowa 8)	- Miejscowość położona jest w przy trasie szybkiego ruchu nr 8 pomiędzy Piotrkowem Trybunalskim a Tomaszowem Mazowieckim w widłach rzek Wolbórki i Moszczanki. - Zlokalizowany w południowej części Wolborza Zespół Pałacowo-Parkowy Biskupów Kujawskich z XVIII wieku jest siedzibą Zespołu Szkół RCKU; dzięki staraniom dyrekcji szkoły zabytek zwany „Polskim Wersalem” poddany został w ostatnich latach zabiegom konserwatorskim i upiększającym	- Wyremontowany kościół parafialny który stanowi ogromną wartość zabytku architektury sakralnej - Wybudowana obwodnica Wolborza – pełnić będzie funkcję ochronną dla zabytkowej części i centrum Wolborza przed wysokim natężeniem ruchu kołowego związanego z obsługą ruchu turystycznego w gminie - Wyremontowany zespół Pałacowy Biskupów Kujawskich które wraz z zespołem pałacowym stanowi perełkę architektury XVIII w. i miejsce które warto zwiedzić	- Remont kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja, /remont dachu i elewacji kościoła, zagospodarowanie terenu/ - Budowa obwodnicy Wolborza, łączącej szlak komunikacyjny z Łodzi w kierunku Zalewu Sulejowskiego z drogą krajową nr 8, z ominięciem zabytkowej części i centrum Wolborza - Remont Zespołu Pałacowego Biskupów Kujawskich (ZSRCKU) - Remont i przebudowa budynku GOK - Remont i przebudowa budynku GOK - stworzenie	- Remont kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja - Obwodnica Wolborza łącząca drogę krajową 8 z drogą powiatową Wolbórz - Baby. - Wyremontowanie obiektów wchodzących w skład Zespołu Pałacowego Biskupów Kujawskich (ZSRCKU) - Remont i przebudowa budynku GOK - Boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią oraz kortami tenisowymi w ramach programu Moje Boisko - ORLIK 2012

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

	- Placówki oświatowe i kulturalne: * Publiczne Gimnazjum * Szkoła Podstawowa * Przedszkole Samorządowe * ZSRCKU * Gminny Ośrodek Kultury * Ośrodek Zdrowia * Sala gimnastyczna przy gimnazjum * Stadion Sportowy * Pożarnicze Centrum Historyczno Edukacyjne Ziemi Łódzkiej - Aktywność mieszkańców – liczne, prężnie działające organizacje, stowarzyszenia w tym Lokalna Grupa Działania „Stowarzyszenie Dolina Pilicy” oraz wolborska jednostka OSP i Gminna rada	- Kościół parafialny w bardzo złym stanie technicznym. - Brak obwodnicy Wolborza Publiczne Gimnazjum, Szkoła Podstawowa - Gminny Ośrodek Kultury – wymagająca remontu część budynku – sala widowiskowa wraz zapleczem. - Stadion Sportowy – zły stan techniczny. - Nowoczesna, pełnowymiarowa sala gimnastyczna. - Najstarsza w Polsce, o bogatej historii prężnie	- Wyremontowany GOK, który stanowi prężny ośrodek i lokalne centrum kulturotwórcze - Wielofunkcyjne boisko sportowe stanowiące bazę dla rozwoju wśród młodzieży zainteresowań związanych ze sportem i aktywnym wypoczynkiem oraz zdywersyfikowanie zainteresowań sportowych młodzieży /nowe możliwości związane z wybudowanymi kortami tenisowymi/ - Plac zabaw stanowiący miejsce wypoczynku i rozrywki dla najmłodszych mieszkańców Wolborza - Zbiornik wodny (małej retencji) stanowiący	profesjonalnego lokalnego centrum kulturotwórczego - Budowa boiska wielofunkcyjnego w ramach programu Moje Boisko - ORLIK 2012, ze sztuczną nawierzchnią oraz kortami tenisowymi - Budowa placu zabaw - Budowa zbiornika wodnego (małej retencji) pełniącego również funkcję rekreacyjną /pow. ok 22 ha/ Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej	- Plac zabaw - Zbiornik wodny (małej retencji) pełniący również funkcje rekreacyjne - Centrum Informacji Turystycznej
--	--	--	---	---	---

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

	KGW	działająca jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Wolborzu. - Bogata historia i tradycje miejscowości oraz wolborskiej jednostki OSP.	zabezpieczenie przeciwpowodziowe, a jednocześnie pełniący funkcje rekreacyjne, przyczyniający się do promocji aktywnego spędzania czasu wolnego oraz umożliwiający rozwijanie zainteresowań sportami wodnymi wśród społeczności lokalnej - Centrum Informacji Turystycznej jako jednostka koordynująca, rozwijający się bardzo dynamicznie w gminie Wolbórz sektor gospodarki związany z turystyką		
	Wieś pełni funkcję centrum: * administracyjnego, * handlowego * usługowego * kulturalnego * oświatowego	- Miejscowość pełni funkcje prawidłowo. - Funkcję oświatowo- kulturalną zapewnia gimnazjum, szkoła podstawowa, ZSRCKU oraz	- Rozwój warunków turystyczno- wypoczynkowych. - Rozwój funkcji agroturystycznych. - Rozbudowa zaplecza	- Utrzymanie miejsc zieleni w należytym stanie. - Rozwinięcie nowych form działalności turystycznej. - Utworzenie nowych zakładów dających	- Aktywny współudział mieszkańców w tworzeniu planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów strategicznych gminy

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

2. Jakie pełni funkcje?	* zdrowotnego	GOK i Pożarnicze Centrum Historyczno Edukacyjne Ziemi Łódzkiej	usługowego. - Rozwinięcie sektora drobnej przedsiębiorczości. - Odzyskanie praw miejskich.	zatrudnienie mieszkańcom. - Poprawa infrastruktury drogowej	- Szkolenia mieszkańców w zakresie pozyskiwania i wykorzystania środków finansowych w ramach funduszy strukturalnych UE - Tworzenie grup producenckich oraz specjalistycznych gospodarstw rodzinnych. - Rozbudowa ścieżek rowerowych i infrastruktury sportowo- rekreacyjnej
3. Kim są mieszkańcy?	Liczba mieszkańców: 2279 osób Mieszkańcy to w większości ludność miejscowa (ok. 80% to osoby w wieku powyżej 18 lat) oraz na pobyt czasowy (przyjezdna (młodzież ucząca się w ZSRCKU) i sezonowa.	- Widoczna coraz większa aktywność mieszkańców w celu podniesienia standardu życia we wsi i jej estetyzacji. - Integracja z UE powoduje oprócz pozytywnych zmian również wiele niepokojących zjawisk związanych pośrednio z otwartym europejskim rynkiem pracy tj. m.in. wyludnienie,	- Społeczeństwo powinno być bardziej zintegrowane , podnoszące swoje kwalifikacje i poziom wykształcenia, zaangażowane w życie wsi, z aktywną młodzieżą - „konieczność zatrzymania” w Wolborzu i całej gminie zwłaszcza ludzi młodych i	- Umożliwienie i stworzenie realizacji i rozwoju zainteresowań oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców. - Integracja mieszkańców.	- Podnoszenie poziomu wykształcenia i kultury mieszkańców poprzez organizowanie szkoleń, kursów, dyskusji i imprez kulturalnych.

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

		starzenie się społeczeństwa	wykształconych		
4. Co daje utrzymanie?	- Praca zarobkowa - Działalność usługowo-handlowa - Rolnictwo - Świadczenia emerytalne i rentowe - Zasilki wypłacane przez GOPS - Zasilki dla bezrobotnych	- Duża grupa osób szukających pracy wyjeżdża poza miejsce zamieszkania, do dużych miast jak również innych krajów UE	- Mieszkańcy powinni mieć zapewnione godziwe warunki pracy i płacy w Wolborzu i w okolicznych miejscowościach. - Poprawa warunków bytowych ludności może sprawić wielofunkcyjny rozwój wsi, jak również może przyczynić się w pewnym stopniu do dywersyfikacji źródeł dochodu m.in. poprzez zainteresowanie działalnością gospodarczą w sektorze turystyki i usługi. - Miejscowość otwarta na nowe doświadczenia zorganizowana i aktywna.	- Rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej - budowa zbiornika wodnego na rzece Moszczance. - Pozyskanie inwestorów z zewnątrz. - Rozwój ekoturystyki i agroturystyki. - Utworzenie nowych miejsc pracy. - Rozbudzenie inicjatyw w społeczeństwie w celu szukania nowych źródeł dochodów, zwłaszcza z udziałem LGD.	Remont kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja – wymiana częściowo pokrycia dachowego, obróbki blacharskie, remont elewacji, zagospodarowanie terenu Obwodnica Wolborza łącząca drogę krajową nr 8 z drogą powiatową Wolbórz - Baby. Długość: ok 3 km - szerokość jezdni: 6m - klasa techniczna: VI - budowle inżynieryjne: 2 mosty Remont obiektów wchodzących w skład Zespołu Pałacowego Biskupów Kujawskich (ZSRCKU) /tynki, elewacje,

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

					ogrodzenie/ Remont i przebudowa budynku GOK /modernizacja sali widowiskowej wraz z zapleczem sceny oraz pozostałych pomieszczeń, wymiana posadzki, foteli, boazerii, remont sceny oraz instalacji wod-kan i elektr., montaż wyposażenia/ Boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią oraz kortami tenisowymi w ramach programu Moje Boisko - ORLIK 2012 /parametry zgodnie ze standardami Programu/ Plac zabaw /wyposażenie spełniające wymogi norm bezpieczeństwa/ Zbiornik retencyjny o powierzchni ok 22 ha na
--	--	--	--	--	---

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

					rzece Moszczance, spełniającego również funkcje rekreacyjne. Zbiornik zlokalizowany będzie w dolinie rzeki Moszczanki; zbiornik powstanie poprzez wybudowanie zapory w odległości 7,5-8,5 km od źródeł rzeki. Wzdłuż północnej strony zbiornika będzie droga powiatowa relacji Wolbórz-Moszczenica, południowa strona to użytki leśne. Centrum Informacji Turystycznej /adaptacja pomieszczeń i zakup wyposażenia dla jednostki pełniącej funkcję jednostki koordynującej działania informacyjne i promocyjne w zakresie ruchu turystycznego w gminie/
--	--	--	--	--	---

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

5. Jak jest zorganizowana?	Na terenie miejscowości działa: * Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza * Wolborskie Towarzystwo Kultury i Turystyki * Ochotnicza Straż Pożarna * Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec” * Ludowy Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy (LUMKS) * Rada Sołecka * Klub Seniora * Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów * Związek Kombatantów i	• Bardzo aktywnie działające organizacje i stowarzyszenia.	• Należy położyć większy nacisk na promowanie działań i sukcesów organizacji i stowarzyszeń.	• Pozyskiwanie większej liczby członków do istniejących już organizacji i stowarzyszeń. • Angażowanie ludzi młodych w sprawy wsi i całej gminy. • Pozyskiwanie wsparcia finansowego i środków na rozwój miejscowości.	• Współpraca organizacji, stowarzyszeń i władz gminy w rozwoju i promocji miejscowości i gminy.

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

	Byłych Więźniów Politycznych * Klub AA * zespoły amatorskiego ruchu artystycznego działające przy GOK * Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Abstynenckiej „Zacisze” * Koło Gospodyń Wiejskich * koło wędkarskie * Wspólnota Gruntowo-Leśna * LGD Stowarzyszenie Dolina Pilicy				
6. W jaki sposób rozwiązują problemy?	Rada Sołecka Sołtys Wójt Gminy Rada Gminy Zebrania mieszkańców	• Współpraca z mieszkańcami	Pełniejszy zakres współpracy, większa efektywność i sprawność.	• Zwiększenie przepływu informacji do mieszkańców o działaniach władz gminy we wsi. • Zwiększenie zaangażowania ludności w sprawy wsi.	• Wspólne planowanie, organizowanie, motywowanie oraz kontrola działań. • Zwiększenie częstotliwości zebrań wiejskich z przedstawicielami władz gminy. • Uspołecznienie procesów planistycznych.

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

7. Jak wygląda wieś?	- wieś o zabudowie zwartej - pięknie położona - dobre połączenie komunikacyjne (droga krajowa nr 8) - zadbane posesje - zadbane obiekty użyteczności publicznej - szerokie, oświetlone ulice - zieleń na placach i skwerach	• Zadbane obejścia o zróżnicowanej architekturze. • Poprawa jakości dróg wewnętrznych i dojazdowych, budowa chodników	• Miejscowość powinna być zadbane, estetyczna „zielona” • Więcej zieleni wokół posesji, kąciki zieleni w centrum miejscowości, odnowa elewacji domów.	• Inwestycje prowadzone w zgodzie z wieloletnim planem inwestycyjnym. • Poprawa estetyzacji zabudowy wsi.	• Pogadanki z mieszkańcami na temat prawidłowego utrzymania obejść. • Organizowanie konkursów np. „na najpiękniejszy ogródek”. • Nasadzenia drzewek, żywopłotów.
			• Budynki użyteczności publicznej wizytówką miejscowości.	• Remont kościoła parafialnego * Remont i przebudowa budynku GOK oraz remont budynku Urzędu Gminy. * Remont obiektów Zespołu Pałacowego Biskupów Kujawskich (ZSRCKU)	• Remont dachu i elewacji kościoła parafialnego, zagospodarowanie terenu * Remont sali widowiskowej GOK wraz z zapleczem * naprawa tynków i podłóg w budynku * Remont ogrodzenia, naprawa „tynków”

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

			• Poprawa stanu nawierzchni dróg, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców- odciążenie centrum i części zabytkowej Wolborza od ruchu samochodowego związanego z obsługą ruchu turystycznego z Łodzi w kierunku terenów nadzalewowych	• Budowa nawierzchni dróg i chodników.	• Budowa nawierzchni dróg i chodników wraz z kanalizacją deszczową w Wolborzu – ul. Targowa, Młynarska.
--	--	--	--	--	---

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

8. Jakie obyczaje i tradycje pielęgnuje i rozwija?	- Kultywowanie uroczystości religijnych: * uroczystości odpustowe: św. Mikołaja, św. Anny, św. Rocha * święta kościelne: Boże Ciało, Zielone Świątki * Święto strażackie „św. Floriana” - Obrzędy związane z Nocą Świętojańską - Imprezy kulturalne: * Dni Wolborza * Rajd rowerowy na orientację BIKE ORIENT * Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze * Festiwal Gorących Serc im. Waldemara Goszcza (impreza charytatywna)	• Cykliczne i dobrze zorganizowane.	• Propagowanie tych obyczajów i tradycji w pozostałych wsiach gminy Wolbórz.	• Zachęcanie ludności wsi i gminy do udziału w organizowanych uroczystościach na terenie Wolborza. • Promowanie imprez okolicznościowych poza terenem gminy, zwłaszcza zacieśnienie stosunków z partnerską gminą Jabłonka	• Promocja imprez kulturalnych. • Kultywowanie obchodzonych uroczystości i świąt
9. Jakie są mieszkania i	- domy jednorodzinne - dwa bloki - obejścia zadbane - wieś zaopatrzona w wodę w	• Domy wolnostojące prywatne, stara i nowa zabudowa. • Większość budynków	• Mieszkania ogrzewane olejem opałowym i gazem • Ukwiecenie i zadrzewienie obejść	Zachęcić mieszkańców wsi do bieżącego dbania o czystość i porządek w obejściu.	• Pełne skanalizowanie miejscowości. • Pełniejsze zaangażowanie mieszkańców w tradycyjnym

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

obejścia?	100% - funkcjonująca oczyszczania ścieków - wieś posiadająca sieć kanalizacji sanitarnej (ok 98% miejscowości) oraz sieć kanalizacji deszczowej (główne ulice)	ogrzewana węglem.	• Pełna kanalizacja sanitarna miejscowości.		konkursie „Czysta Wieś”. • Organizowanie konkursów typu: „Najpiękniejsza posesja”.
10. Jaki jest stan otoczenia i środowiska naturalnego?	- organizowana corocznie akcja „Sprzątanie świata” - selektywna zbiórka odpadów - coroczny konkurs „Czysta Wieś”	• Przyjazny mikroklimat, malownicze położenie, czyste powietrze.	• Czyste i przyjazne środowisko dla ludzi i przyrody. • Wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i turystycznych.	• Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. • Promocja miejscowości i jej atutów poza gminą.	• Rozszerzyć program segregacji odpadów. • Opracowanie i realizacja programu promocji miejscowości i gminy.
	- Publiczne Gimnazjum - Szkoła Podstawowa - Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego	• Bogata oferta edukacyjna. • Brak dociepleń części budynków. • Wymagająca modernizacji instalacja grzewcza.	• Poprawa warunków nauki. • Bogata oferta bazy sportowej dla dzieci i młodzieży, jak również mieszkańców i osób	• Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum.	• Modernizacja budynku polegać będzie na wymianie okien i źródła ciepła oraz dociepleniu ścian budynku z zewnątrz.

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz

11. Co proponuje dzieciom i młodzieży?	- Przedszkole Samorządowe, - nowoczesna, pełnowymiarowa sala gimnastyczna przy gimnazjum - Gminna Biblioteka Publiczna - Gminny Ośrodek Kultury - zespoły taneczne - koła zainteresowań działające w GOK - Pożarnicze Centrum Historyczno Edukacyjne Ziemi Łódzkiej – stała wystawa	• Niewystarczająca infrastruktura sportowa. • W miarę dobrze zaopatrzona biblioteka gminna.	przyjezdnych (turystów i letników). • Uaktywnienie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży. • Poprawa warunków działalności GOK.	• Realizacja Programu rozwoju sportu i turystyki w latach 2008-2015 na terenie Gminy Wolbórz.	• Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem obejmująca: powstanie boiska do piłki nożnej, koszykówki, kortów tenisowych, sanitariatów, oświetlenie i ogrodzenia * Budowa placu zabaw spełniającego europejskie wymogi bezpieczeństwa
				• Remont i przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury.	• Remont sali widowiskowej oraz pozostałych pomieszczeń, montaż wyposażenia, roboty instalatorskie

V. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY

1. Położenie geograficzne w centrum kraju.
2. Przebiegająca przez teren miejscowości droga krajowa nr 8.
3. Walory przyrodnicze (parki, skwery, staw).
4. Istniejące zabytki historyczne i kulturowe.
5. Działalność organizacji społecznych.
6. Funkcjonujący Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury, Pożarnicze Centrum Historyczno Edukacyjne Ziemi Łódzkiej, placówki oświatowe.
7. Pełne zwodociągowanie miejscowości.
8. Oczyszczalnia ścieków wraz z siecią kanalizacyjną.
9. Potencjalne tereny pod inwestycje – typu centra logistyczne.
10. Aktywna i otwarta społeczność lokalna.
11. Bogate tradycje Ochotniczej Straży Pożarnej.
12. Stosunkowo niskie bezrobocie.

SŁABE STRONY

1. Brak obwodnicy Wolborza.
2. Pogarszający się stan techniczny obiektów zabytkowych.
3. Brak dociepleń budynków (termomodernizacja) części obiektów użyteczności publicznej.
4. Niewystarczająca ilość obiektów rekreacyjno-sportowych (np. boiska sportowe, korty tenisowe, plac zabaw, jak również kąpielisko, basen).
5. Niekorzystne zjawisko migracji- wyludnienie gminy (zwłaszcza w związku z otwarciem wspólnotowego rynku pracy).

ZAGROŻENIA

1. Postępujący niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa.
2. Migracja młodzieży do dużych miast.
3. Brak środków finansowych.
4. Uciążliwość ze strony transportu samochodowego (hałas, przewóz materiałów niebezpiecznych).
5. Zwiększony ruch komunikacyjny przez Wolbórz z kierunku Łodzi nad Zalew Sulejowski.
6. Zagrożenia powodziami i podtopieniami (rzeka Wolbórka i Moszczanka).

SZANSE

1. Pozyskanie środków pomocowych na inwestycje.
2. Pozyskanie inwestorów i kapitału.
3. Wykreowanie Pożarniczego Centrum Historyczno-Edukacyjnego Ziemi Łódzkiej jako regionalnego produktu turystycznego.
4. Sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich.

5. Budowa obiektów sportowych (boisko wielofunkcyjne, korty tenisowe).
6. Czyste środowisko.
7. Rozwój ekoturystyki i agroturystyki.
8. Poprawa estetyki miejscowości.
9. Poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic.

VI. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

CEL 1

Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój infrastruktury kulturalnej, turystyczno-rekreacyjnej i sportowej.

Działania:

1. Remont Kościoła parafialnego pw. św. Mikołaja
2. Remont obiektów Zespołu Pałacowego Biskupów Kujawskich (obecnie siedziba ZSRCKU).
3. Remont i przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury.
4. Budowa obiektów sportowych i rekreacyjnych – boisko wielofunkcyjne, korty tenisowe, plac zabaw.
5. Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Moszczance, spełniającego także funkcje rekreacyjne.
6. Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej

CEL 2

Rozwój wsi i poprawa warunków życia mieszkańców.

Działania:

1. Termomodernizacja budynku Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Wolborzu.
2. Remont i rozbudowa budynku Urzędu Gminy.
3. Budowa nawierzchni ulic i chodników wraz z kanalizacją deszczową w Wolborzu – ul. Targowa, Młynarska i pozostałe.
4. Budowa obwodnicy Wolborza.
5. Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej oraz jezdni i chodników na terenie miejscowości.

VII. OPIS , CELE I KOSZTY PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Plan Odnowy Miejscowości Wolbórz opracowany przy aktywnym udziale mieszkańców wsi zakłada realizację zadań w sferze życia społeczno-kulturalnego, rekreacyjno-turystycznego i gospodarczego. W celu zapewnienia realizacji planowanych zadań niezbędne są:

1) Remont Kościoła parafialnego św. Mikołaja bpa

a) Zakres prac obejmuje:

- prace remontowo- renowacyjne elewacji kościoła, stolarki okiennej i drzwiowej,
- remont dachu, obróbek blacharskich,
- naprawy tynków i malowanie,
- zagospodarowanie terenu.

b) Cel: poprawa estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej, rozwój tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój materialny i kulturowy mieszkańców

c) Ogólny koszt ~ 490 000 PLN

d) Źródła finansowania : PROW/EFR ~ 245 000 PLN , środki własne parafii ~ 245 000 PLN

2) Remont zespołu obiektów Pałacu Biskupów Kujawskich (obecnie siedziba ZSRCKU)

a) Zakres prac obejmuje:

- remont budynków wchodzących w skład zespołu,
- renowację ogrodzenia zespołu pałacowego,
- działania profilaktyczne oraz rekonstrukcyjne w zakresie prac w parku pałacowym.

b) Cel: poprawa estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej, rozwój tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój materialny i kulturowy mieszkańców

c) Ogólny koszt ~ 500 000 PLN

d) Źródła finansowania : PROW ~ 250 000 PLN , środki własne ZSRCKU ~ 250 000 PLN

3) Budowa obwodnicy Wolborza

a) Zakres prac obejmuje:

- roboty drogowe wraz z obiektami inżynieryjnymi.

b) Cel: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, estetyki miejscowości, ochrony środowiska, wzrost konkurencyjności, atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej

c) Ogólny koszt ~ 12 000 000 PLN

d) Źródła finansowania : RPO WŁ /EFRR ~ 10 000 000 PLN , środki własne gminy ~ 2 000 000 PLN

4) Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej

a) Zakres prac obejmuje:

- roboty instalatorskie,
- zakup wyposażenia.

b) Cel: rozwój społeczeństwa informacyjnego , wzrost atrakcyjności turystycznej

c) Ogólny koszt ~ 10 000 PLN

d) Źródła finansowania : środki własne gminy ~ 10 000 PLN, lub EFS

5) Remont i przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury

a) Zakres prac obejmuje:

- roboty ogólnobudowlane i instalatorskie,

- zakup i montaż wyposażenia.

b) Cel: rozwój świadomości kulturowej i osobistej mieszkańców , wzrost atrakcyjności turystycznej rozwój materialny i gospodarczy

c) Ogólny koszt ~ 975 000 PLN

d) Źródła finansowania : ~ EFRR /EFR 200 000 PLN, środki MK i DN ~ 380 000 PLN,
środki własne gminy ~ 395 200 PLN

6) Budowa obiektów sportowych – w ramach programu „Moje Boisko - ORLIK 2012” oraz Plac zabaw

a) Zakres prac obejmuje:

- roboty budowlane,
- odwodnienie i drenaże,
- roboty instalatorskie,
- zakup i montaż wyposażenia.

b) Cel: rozwój kultury fizycznej i osobistej mieszkańców , wzrost atrakcyjności turystycznej rozwój materialny i gospodarczy

c) Ogólny koszt Boiska ~ 1 000 000 PLN

d) Źródła finansowania : ~ MKi S ~ 330 000 PLN, UM ~ 330 000 PLN ,środki własne gminy ~ 340 000 PLN,

e) Ogólny koszt Placu zabaw ~ 30 000 PLN

f) Źródła finansowania : ~ środki własne gminy ~ 30 000 PLN,

7) Remont budynków użyteczności publicznej:

1. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Wolborzu,
-Ogólny koszt ~ 1 785 000 PLN. Źródła finansowania -środki własne gminy -1785 000 PLN
(kredyt termomodernizacyjny BOŚ – 1 291 637 PLN, w tym premia - 322 909 PLN)
2. Remont budynku Urzędu Gminy,
- Ogólny koszt ~ 300 000 PLN . Źródła finansowania – środki własne gminy - 300 000 PLN
3. Rozbudowa budynku Urzędu Gminy.
- Ogólny koszt ~ 500 000 PLN. Źródła finansowania – środki własne gminy –500 000 PLN

- Zakres prac obejmuje:

- ocieplenie przegród zewnętrznych
- wymiana źródła ciepła i instalacji c.o i c.w.u
- roboty budowlane zewnętrzne i wewnętrzne,
- naprawę tynków i malowanie,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- roboty instalatorskie,
- zakup wyposażenia.

Cel : poprawa estetyki miejscowości i rozwoju społeczno- ekonomicznego mieszkańców

8) Rozwój infrastruktury w Wolborzu:

- 1) Budowa nawierzchni ulic i chodników na terenie Wolborza,
- Ogólny koszt ~ 650 000 PLN. Źródła finansowania – środki własne gminy
- 2) Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości.
-- Ogólny koszt ~ 300 000 PLN. Źródła finansowania – środki własne gminy

Zakres prac obejmuje:

- roboty drogowe,

- roboty wodno-kanalizacyjne.

Cel : poprawa estetyki miejscowości ,poprawa warunków bezpieczeństwa i życia mieszkańców .

9) Budowa zbiornika wodnego malej retencji (na rzece Moszczance) - pełniącego również funkcje rekreacyjne

a) Zakres prac obejmuje:

- roboty ziemne,

- montaż obiektów wyposażenia rekreacyjnego.

b) Cel: rozwój turystyczny i gospodarczy .

c) Ogólny koszt ~ 12 000 000 PLN

d) Źródła finansowania :~ EFRR /EFR lub WFOŚ i GW~ 9 600 000 PLN, środki własne gminy ~ 2 400 000 PLN

VIII. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU NA LATA 2008-2015

Cel	Działanie	Termin realizacji
Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój infrastruktury kulturalnej, turystyczno-rekreacyjnej i sportowej	1. Remont kościoła parafialnego	2009-2010
	2. Remont obiektów Zespołu Pałacowego Biskupów Kujawski (ZSRCKU)	2009-2012
	3. Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej	2010
	4. Remont budynku Gminnego Ośrodka Kultury	2008-2010
	5. Budowa obiektów sportowych – boisko wielofunkcyjne oraz korty w ramach programu Moje Boisko - ORLIK 2012	2010-2012
	6. Budowa placu zabaw	2011-2013
	7. Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Moszczance	2012-2015
Rozwój wsi i poprawa życia mieszkańców	1. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Wolborzu	2008-2009
	2. Remont budynku Urzędu Gminy	2008-2010
	3. Rozbudowa i przebudowa budynku Urzędu Gminy	2012-2015
	4. Budowa nawierzchni ulic i chodników wraz z kanalizacją deszczową w Wolborzu – ul. Targowa, Młynarska, oraz pozostałe	2008-2012
	5. Budowa obwodnicy Wolborza	2009-2015
	6. Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości	2009-2010

